

Stabla pričaju o prošlim događajima i ljudskim sudbinama

Автор(и): Растителна защита
Дата: 22.02.2021 Брой: 2/2021

Koje će drvo biti Europsko stablo 2021. godine?

Natjecanje "Europsko stablo godine" održava se 11. godinu zaredom. Život stabla često okuplja priče različitih generacija i, kao mirni svjedok ne samo godišnjih doba nego i promjena u životu oko sebe, na privlačan način priča o prošlim događajima i ljudskim sudbinama. Stara murva (Morus Alba L.), stara oko 450 godina, iz Velikog Preslava predstavlja Bugarsku na ovogodišnjem natjecanju. Glasanje se odvija od 1. veljače do 28. veljače 2021. Rezultati će biti objavljeni 17. ožujka 2021.

Stara murva u Velikom Preslavu – bugarski kandidat na natjecanju "Europsko stablo godine 2021"

Duboki su korijeni Stare murve koja se uzdiže u središtu Velikog Preslava. Gotovo 450 godina nijemi je svjedok patnje i radosti. Pamti Levskog, Stefana Karadžu, doček Ivana Vazova kao počasnog gosta grada.

U onim mračnim vremenima osmanske vladavine, točno nasuprot konaka stajala je lokalna krčma, u čijem je dvorištu murva posađena, vjerojatno osobno od samog Midhat-paše. Ovaj osmanski državnik smatra se reformatorom koji je uspio uvesti niz fiskalnih, gospodarskih i kulturnih inovacija usmjerenih na modernizaciju Osmanskog Carstva. Na inicijativu Midhat-paše osnovana je prva bugarska poljoprivredna škola, danas Poljoprivredni institut i institut za sjemenarstvo "Obrazcov čiflik" Poljoprivredne akademije.

U zbirci "Preslavske legende" Jordana Staneva opisan je prolaz Stefana Karadže kroz Preslav, kada je vojvoda ne samo uspio pobjeći od svog progonitelja Ali-efendije, nego je i odsjeo u spomenutoj krčmi s murvom nasuprot konaka.

Nešto kasnije, 1900. godine, Ivan Vazov posjetio je Preslav i u svojim putopisima opisao svoju radost što je u ovom gradu i imao priliku pokloniti se prijestolnici velikog Simeona. Legenda kaže da se Vazovljev doček odvio pod murvom u dvorištu krčme-kafane, tada u vlasništvu Chenya Žekova. Ovdje, na mjestu gdje je gost dočekan, danas se nalazi granitno spomen-obilježje.

Godišnja doba se mijenjaju, a drvo još uvijek stoji kao čuvar stoljeća, sada u proljetnom ruhu, sada sa žutim lišćem. Mali vrt oko njega odavno je omiljeno mjesto za susrete, odmor i svježinu tijekom ljetnih mjeseci – pod granama stoljetnog drveta i mlazom gradskog fontane.

Murvu iz Velikog Preslava nominiralo je Kulturno-umjetničko društvo "Razvitje 1874", grad Veliki Preslav, i ona je pobjednica nacionalnog natjecanja "Drvo s korijenima 2020" koje organizira Zaklada "EkoZajednica". Do sada je murva iz Starog Preslava prikupila 24.176 glasova.

Natjecanje "Europsko stablo godine"

Cilj natjecanja je skrenuti pozornost na zanimljiva stara stabla kao važnu prirodnu i kulturnu baštinu koju moramo cijeniti i čuvati. Za razliku od drugih natjecanja, za "Europsko stablo godine" nisu važni ljepota, veličina ili starost, već priča i povezanost s ljudima. Traže se stabla koja su postala dio zajednice. Organizatori vjeruju da pitanje zaštite stabala kao nositelja lokalnog duha treba postati predmet međunarodne rasprave. Svake godine glasanje za Europsko stablo godine pomaže tisućama ljudi da razmisle o svom odnosu prema prirodi, a 14 stabala s pričom postaju predmetom pažnje i brige javnosti.

Natjecanje "Europsko stablo godine" prvi je put organizirano 2011. kao nastavak popularnog natjecanja "Stablo godine" koje se u Češkoj već dugi niz godina održava pod pokroviteljstvom Zaklade "Partnerstvo". Europsko natjecanje je završni krug natjecanja u kojem sudjeluju pobjednici nacionalnih natjecanja. Trenutno se ulažu naponi da se natjecanje održava i u drugim zemljama izvan Europe.

Glasanje

Svake godine "Udruga za partnerstvo u zaštiti okoliša" (EPA) organizira online glasanje za natjecanje "Europsko stablo godine". Zaklada "Partnerstvo" – Češka Republika članica je Udruge.

Elektroničko glasanje odvija se od 1. veljače do 28. veljače 2021. i nastavlja se do ponoći 29. veljače. **Prilikom glasanja, ne zaboravite odabrati dva stabla!** Kako bi se izbjegao nacionalni element, sudionici glasanja moraju odabrati dva prijedloga – osim svog nacionalnog stabla, mogu dati glas i za još jedno po vlastitom izboru.

Tijekom posljednjeg tjedna (od 22. do 28. veljače) glasanje je tajno i trenutni rezultati neće biti prikazani na web stranicama.

U prvom sudjelovanju Bugarske na natjecanju 2011. godine, naša je zemlja zauzela drugo mjesto s 600-godišnjim platana s Istoka iz sela Garmen u jugozapadnim Rodopima. Sljedeće godine zauzeli smo treće mjesto sa Stablom želja (700-godišnji brijest) kod Nisova, koje je, nažalost, 2013. godine, kao posljedica vlage i vjetrova, iščupano iz korijena. Ali sljedeće godine, 2014., Stari brijest u Slivenu postao je pobjednik natjecanja sa 77.526 glasova.

Za "Europsko stablo godine 2021" možete glasati **OVDJE**

Fotografije: Hunt on Photos Studio